

G. Chaucer:

Povesti z romanja v Canterbury

Za mladino priredil I. E. Rubin -
Poslovenil dr. Ivan Lah

KAJ JE PRAVIL MLADI PLEMIO

Pred davnimi leti je vladal na Tatarskem kralj Kambuskan, ki je imel troje otrok: dva sina Algarcifa in Kamballa ter hčerko Kanaco.

Ko je Kambuskan vladal že dvanajst let, je napravil velikansko gostijo, da bi z njo počastil svoje goste in proslavil v njih družbi svoj rojstni dan. In ko so vsi sedeli za mizo, so se mahoma kar sama od sebe odprla na stežaj velika vrata in skozi nje je prijahal visok vitez na konju naravnost na sredo slavnostne dvorane.* Morete si misliti, da je bilo nekaj nenavadnega, da pride konj skozi vrata v sobo, kjer je zbrana na gostiji slavnostna družba. Še bolj čudno pa je, če vam povem, da to ni bil živ konj ampak narejen iz brona. Vsi so se torej začudili, ko so zagledali, kako ponosno se pomika v slavnostno dvorano. Vitez, ki je sedel na njem, je nosil v roki zrcalo, na palcu je imel zlat prstan, ob boku pa meč. Pozdravil je kralja in kraljico in vse plemenite in velečastite goste in jih tako nagovoril:

»Moj veleslavni in velemogočni gospod! Kralj Arabije me pošilja, da te pozdravim na ta slavnostni dan in te prosim, da blagovoliš sprejeti darove, ki ti jih prinašam, posebno tega bronastega konja, to zrcalo, ki ga nosim v roki, prstan, ki je na mojem palcu in meč, ki mi visi ob boku. Ako se dotakneš peresa na sedlu, te konj ponese, kamorkoli si želiš. Tudi zrcalo ima čarobno moč, kajti, katerakoli gospa ali gospodična se vanj pogleda, spozna, ali ji je njen izvoljenec zvest ali ne. To zrcalo pošilja moj kralj tvoji hčerki Kanaci v znak svojega občudovanja do nje. Skupno s

zrcalom ji pošilja tudi zlati prstan, ki ima to lastnost, da tisti, ki ga nosi, razume govorico ptičev. Ta dar ji naj bo znak njegovih skritih želja, ki jih goji za njeno srečo. In ta meč ob boku je namenjen tvojima dvema sinovoma; v njem je taka moč, da z enim mahom prekolje vsako stvar tudi deblo največjega drevesa. Kogar rani ta meč, ne ozdravi nikoli več, razven zopet s pomočjo tega meča. Kajti ako se njegova ostrina na rano položi ploskoma, se rana takoj zaceli.

Ko je vitez opravil s temi besedami svoje poslanstvo, je odjezdil zopet na dvor in stopil s konja. Odpeljali so ga v spalnico, da si je odpočil in se preoblekel, kajti poznalo se mu je, da je bil utrujen in ves potan od dolgega pota. Ko se je vrnil in preoblekel je prišel v dvorano in sedel med druge goste. Zunanaj so hlapci in otroci in ženske od daleč gledali bronastega konja, ki je stal nepremično in samo čakal, da kdo sede nanj in sproži pero. Toda nikogar ni bilo med njimi, ki bi si upal stopiti bliže, kajti bali so se čarovnij in niso zaupali niti onim, ki so pravili, da so videli drugod po svetu še bolj čudovite reči. Druge darove to je zrcalo in meč so služabniki takoj skrbno spravili v kraljeve shrambe, prstan pa je Kanaca, ki je sedela med gosti, takoj nataknila na svoj prst, da bi poskusila njegovo čarobno moč.

Vitez je po gostiji spremil kralja in njegovo hčer v plesno dvorano in tako je potekel ves dan v zabavi in veselju. Slavnost se je končala z obilno večerjo in se je ob vrčih opojnih pijač, ki jih je Kambuskan dobival iz tujih dežel, nadaljevala pozno v noč. Šele zgodnje jutranje ure,

ko je solnce rasijalo na dvor, je sladko spanje zagrnilo vso slavnostno družbo in njeno pojedino.

Edina princesa Kanaca je odšla že prej v svojo sobo in je kmalu zaspala, kajti omamile so jo vonjave opojnih rož, ki so jih bili služabniki nanosili z vrtov v dvorano. Drugo jutro se je zato princesa zgodaj zbudila in prva njena misel je bila čarobno zrcalo in čudoviti prstan, ki ji je bil ponoči zdrknil s palca na roki. Ni mogla dalje vzdržati v postelji; vstala je, se oblekla brez služabnice, ki ji je vsako jutro prinašala na izbero najlepših oblek, in pobegnila ven na sveži jutranji zrak. Solnce je pravkar vzhajalo. Šla je po stezi skozi vrt v gozd in nankrat se ji je zdelo, da ji šume v ušesih vsi različni razgovori, ki jih imajo ptički ob jutranjem prebujenju. Šla je dalje globoko v gozd in poslušala te nerazločne razgovore, ki so odmevali od vseh vej in se zbirali v vse objemajoči živzav. Nazadnje se je utrudila od hoje in poslušanja in sedla k nekemu drevesu, da bi si odpočila. Ko je tako sedela, je zagledala na veji nad svojo glavo postolko, ki je milo vzdihovala, kakor da je zelo nesrečna. Tolkla se je s perutnicami in se klujuvala s kljunom v prsa, da se je težko ranila, in ves čas je ponavljala svoje žalostne vzdihne. Bila je mnogo lepša nego naše navadne postolke, in se je zdelo, da je priletela iz tujih krajev. Princeza Kanaca, ki je razumela vsak njen vzdih, je bila globoko ganjena in je vprašala ubogo postolko, kaj se ji je zgodilo, da tako težko vzdihuje. Postolka se je mahoma spustila z veje v naročje Kanaci in je začela z nežnimi besedami pripovedovati rahločutni princesi svojo povest:

»Bila sem vzgojena v trdno zgrajenem gnezdu na skali in moji starši so se tako skrbno brigali zame, da nisem nikoli vedela, kaj je trpljenje in pomanjkanje. Ko sem vzrasla in sem znala letati, se mi je približal sokol, ki je živel blizu nas, in mi začel dvoriti, češ, da me hoče imeti za svojo nevesto. Spočetka nisem hotela poslušati njegovih prošenj, toda bil je lep in junaški v svojih poletih in ponavljal je svojo ponudbo tako dolgo, da se nisem mogla več ustavljati njegovim besedam. Obletaval je najvišje skale in drevesa in obetal, da mi zgradi vrh njih gnezdo, ki mu ni enakega daleč okoli. »Gledala bova iz njega daleč po svetu,« je rekel in obljubila sem, da postanem njegova nevesta. Takrat je vzletel proti solncu in krožil v sinjih višavah, kakor da oznanja vsej prirodi srečo dveh src,

ki sta se našli vrh pustih skal. Vzjela sem svojega sokola tako, da sem pozabila na vse in bolelo me je samo to, da se nisem mogla dvigniti za njim, kadar je od sreče poletel v oblake. Storila sem vse, kar si je želel, in čutila sem, da bi umrla, če bi ga videla žalostnega ali otožnega, kajti on je sin solnčne svetlobe, in ne prenese temnih dni. Zato sem skrbela, da se je izpolnila vsaka njegova želja brez odloga. Tako je trajala najina sreča celo leto — toda joj — potem je prišel nenaden konec. Nekega dne se je vrnil z vsakdanjega poleta, sedel na vejo poleg gnezda in gledal pred se zamišljeno. Videla sem takoj, da se je zgodilo nekaj posebnega. Dolgo ni mogel z besedo na dan. Potem je začel pripovedovati, da mora za nekaj časa na daljno pot. Moreš si misliti, kako velika je bila moja bolest. »In jaz ne morem s teboj?«

— »Ne moreš.« — »In tu naj sama čakam nate?« — »Čakaj in upaj.« — »In se vrneš kmalu?« — »Morda...« In ni vedel, kaj bi rekel. Ko se je poslavljaj, je bil mračen in žalosten, videlo se mu je, da bi me bil rad potolažil z lepimi besedami. Toda ni mogel. Jaz sem mislila, da je tako vsako slovo, kajti verjela sem, da se kmalu vrne in da se žalosti samo zato, ker me mora zapustiti, in ne izgublja besed zato, ker se kmalu vrne. Preden je odletel, sem ga spomnila, da sva si prisegla večno zvestobo. »Prisegiva jo še enkrat,« sem rekla. »Prisegam samo na svobodo, le nji sem večno zvest,« je vzkliknil bolestno in odletel čez sinje višave. Dolgo sem gledala za njim, kako se je izgubljal v nedosežne daljave. Čakala sem nanj, da se vrne, čakala leto, dve. A njega ni bilo več nazaj. Zvedela sem od družic, da je odletel v daljni kraj, kjer živi s svojo sokolico. Tako nestalni so možje in nikoli dolgo ne vzdrže v svoji zvestobi,« je zaključila postolka svoje pripovedovanje. »Tuja sokolica je zdaj njegova družica in jaz sem zapuščenca in letam po gozdu brez utehe.«

In zopet je uboga postolka bridko vzdihovala in žalostna sklanjala glavo v naročje princesi. (Dalje prihodnjč.)

Gustav Strniša:

Muca Maca

Pri hiši so imeli muco, ki so jo vsi klicali za Maco. Bila je zavaljena in nerodna, umazano sive barve. Če se je le prestopila, je prevrnila kako posodo. Gospodar jo je že zdavnaj hotel zavezati v vrečo in jo nesti v vodo. A hčerka Milica se je zavzela za njo, da ji je prizanesel.

Muce Mace ni maral nihče več, samo Milica jo je ljubila.

Pa se je zgodilo, da je deklici umrla mama. Oče je privedel v hišo pisano mater, ki ni bila dobra, četudi niso vse mačehe hudobne. Ko je Maca ubila neko skledo, jo je mačeha hotela spoditi iz hiše.

Milica se je spet zavzela za njo. Pisana mati jo je nahrulila:

»Če ne maraš, da bi šla mačka iz hiše, pa pojdiva kar obe skupaj!«

Deklica je povezala svojo culico, poklicala muco in šli sta.

na. Tedaj je prišel drugi godec, Maca je skočila k vratom in zamijavkala.

Odšli sta naprej. Maca je hodila spredaj in kazala deklici pot. Hodili sta devet dni in prenočevali kar na polju, a hranili sta se z jedili, ki jih jima je dal za popotnico dobrosrčni krčmar.

Deseti dan pa sta dospeli v začarano mesto, kjer so bile črne hiše in črne ulice, da, še nebo nad mestom je bilo temno kakor bi bila nad njim razprostrta temna preproga.

Deklico je bilo strah, a Maca je z dvignjenim repom hitela pogumno dalje.

Dospeli sta na konec mesta, kjer je stala dolga hiša in že je muca izginila v njo.

Deklica je šla za njo in se prestrašila. Pred njo se je pojavil ogromen zmaj, ki je mirno ždel v kotu priklenjen na debelo verigo. Ko ga je Milica pogledala, jo je takoj minil strah, saj se je oziral vanjo tako žalostno in proseče, da se ji je zasmilil.

Zmaju so pričele polzeti iz oči solze in deklica je sama zahtela in ga objela:

»Smiliš se mi, kako naj ti pomagam?«

Temnilo se je, ko sta dospeli do neke krčme in vstopili. V krčmi je bilo vse žalostno. Vsi gostje so se kislo držali. Na mizi so ležale citre, a godca ni bilo. »Godec mi je umrl in kmalu bom izgubil vse goste, ker ne umam svirati na citre,« je potožil krčmar.

Tedaj je zamijavkala Maca, skočila k citram, udarila s prednjima špicama po strunah, trenutek prisiuhnila in že je zaigrala veselo poskočnico.

Gostje so poslušali, kimali in strmeli, kajti take godbe še niso nikoli slišali.

Krčmar je deklici in muc postregel in ju prosil, naj še nekaj časa ostaneta.

Milica je vprašaje pogledala muco, ki je pokimala. In ostali sta kar dva ted-

Tedaj je počilo kot bi ustrelil top, in iz zmajevega oklepa je vstal kraljevič zaklete dežele in se Milici zahvalil za rešitev. Povedal ji je, da ga je začaral star čarovnik, ker mu ni hotel dati oče njegove sestre za ženo, a sestro je spremenil v staro, odurno mačko.

Že so se odprla vrata in vstopila sta kralj in kraljica ter se deklici zahvalila, saj je s tem objemom rešila vse mesto.

In potem je kraljevič zasnubil Mileno. Pri slavnostni pojedini je vprašala za svojo muco Maco.

In vstopila je mlada kraljčina, mila in lepa ter objela svojo Milico. Bila je Maca.

Povest o prebrisanem kmetu

Na Gorenjskem, med zelenimi hribi, kjer teče vesela in bistra Sora, stoji vas, Draga po imenu. V njej je živel pred leti kmet Andrej, ki je zmiraj premišljeval, kako bi si izboljšal svoj truda polni stan.

»Jaz jo bom drugače zasukal,« je rekel večkrat svoji ženi. Ta pa mu je odgovorila, vsa huda in žalostna:

»Ti jo boš tako zasukal, da bomo še kruha prosili.«

»Jaz že ne, tistega ni in ne bo, da bi Andrej malho nosil. Ti me še ne poznaš, čeprav bi že lahko vedela, koga imaš za moža. Pri nas smo bili vsi prebrisani, jaz sem pa še najbolj!«

Tako je dejal kmet Andrej in šel orat za pšenico.

Kljub temu, da je bil priden in je zgodaj vstajal, mu ni kruh ostajal, in zmiraj slabša mu je predla. Jokali so otroci, ker so bili lačni, razsajala je žena. In glejte, nekoč mu pade pametna misel v glavo. Ravno je pogledalo solnce izza šmarne gore, ko napreže kmet vola in gre v les po drva. Vse dopoldne seka smreke in bukve, klesti veje, vlačí na voz debele hlode. Ko je imel polno naloženo, se obrne in požene iz gozda. Pa vam pelje mimo cerkve in vidi gospoda župnika, ki je bral novice. Pa se ustavi in mu pravi:

»Gospod, ne zamerite vprašanja, kaj delate?«

»Berem, novice berem,« odgovori gospod župnik, ki mu je bilo ime Nace.

»Jaz bi tudi bral, pa nič nimam,« pravi kmetič.

»Dajte mi kakšne stare bukvice, saj vem, da jih imate. Dajte mi vezane v črne platnice, pravijo, da so takšne zelo učene. Saj ne bo zastoj, v zameno vam dam vola, voz in drva.«

Kaj mislite, da župnik ni bil zadovoljen? Pa še kako! Takoj sta udarila v roke, in ker je imel gospod dosti starih knjig, mu jih takoj poišče. Dal mu je velike bukve, v črno usnje vezane in rdeče obrezane. Kmet pride domov, in žena se postavi predenj, z rokami uprtimi v pas, in ga ježno pogleda in vpraša:

»Kje imaš pa vola in voz?«

»Lej, ljuba žena, za tebe bukve sem jih dal. Oh, kakšna sreča nas čaka!«

Tako je dejal kmet in pokazal ženi, kaj je kupil. Ona seveda, vsa huda in togotna mu zabrusi v obraz:

»Saj sem zmiraj rekla, da jo boš tako zasukal, da bomo še kruha prosili.«

»Ali ga pa ne bomo,« je dejal kmet

in se zvito nasmehnil. In poslušajte, kaj je ukrenil: Po vseh vaseh daleč naokoli je razglasil, da ima črne bukve, iz katerih lahko izve, kdo je tat, ako je komu kaj ukradenega. Pa hodi kmet nekega večera takole po vasi, da bi kaj videl in izvedel. In kot nalašč zagleda žensko, pijano Nežo, kako je ravno svoji sosedu ukradla kokoš in jo skrila v svoji kleti pod koš. Glejte, drugo jutro pa pride k njemu tista ženska, ki ji je bila kokoš ukradena, da bi ji povedal, kdo je to storil. Kmet se pa nalašč brani, češ, da ni vredno bukev odpirati za tako malenkost. Ko pa ženska le prosi, jo pelje v izbo in odpre črne bukve.

Nagubanči čelo in se dela, kot bi bral učene stvari, čeprav ni poznal niti črke. Potem jej reče:

»Zdaj pa že vem, kje je kokoš!«

Pelje jo k sosedu v klet in ukaže:

»Vzdigni ta koš!«

In ko to stori, izleti izpod nje kokoš in veselo zapoje. Seveda je bila ženska jako vesela in je povsod razglasila, kako imeniten vedež je kmet Andrej iz Drage pod Kerom. Šaprabolt!

Presneto je nosil kmet klobuk po strani, ali kaj! Nič dela ni imel, ne za služka, ker si ni upal nihče krasti po vaseh, iz strahu pred njim.

No, potlej se pa zgodi, da se pripelje k vedežu lepa kočija. Nekí grofici, zelo bogati in visoki, je bil ukraden zlat prstan, ki je imel vdolane žlahtne kamne in bisere ter je bil strašno dragocen. Sam grof se je pripeljal h kmetu Andreju, da bi ga vzel kar s seboj. Kmet Andrej pa da ne, ker ne sede v kočijo, ako ni vsa pozlačena. Grof je bil seveda grozno nejevoljen, ko se je pripeljal brez vedeža nazaj v svoj grad. Grofica pa mu ni dala miru in je tako dolgo silila vanj, da je res dal vso kočijo pozlatiti. Peljal se je h kmetu, ta je vzel svoje bukve in sedel v kočijo.

Ko pridejo na grad, je bilo tam zbrane veliko gospode, pa nihče ni zaupal kmetu. Na glas so se mu smejali, ko je bukve odprl in jih obrnil narobe, kakor bi bral. Hudo je pogledal mlade barone in grofiče in druge take tiče, pa jih je zapodil iz sobe. Grofici pa je ukazal:

»Prstan bom že našel, samo to vam povem, da ne jem drugega ko pečena piščeta in ne pijem drugega kot dobro staro vino.

Brž so tedaj naročili kuharja, naj speče kmetu lepega petelinčka, ki bo kar pel na krožniku. Služabnik, siten in

dolgočasen človek, pa mu je moral prinesiti iz kleti bokal starine.

Le poslušajte! Ta dva, kuhar in služabnik, pa sta prstan sama ukradla, da bi ga prodala za lepe denarce. Zdaj sta bila seveda v velikih skrbeh, da ju ne bi vedež izdal, in sta sklenila, da bo zlezel služabnik v peč, ki je bila v kmetovi sobi. Tam naj posluša, ali ju ima na sumu ali ne.

In v resnici! Oni zleze v peč, kmetu pa postavijo na mizo bokal vina. Natoči si ga in izpije in reče:

»Hvala Bogu, enega že imam!«

Mislil je namreč bokal vina, služabnik pa, ki je v peči poslušal, je mislil, da je kmet hotel reči, da ima že enega tatu. Ves prestrašen gre h kuharju in mu to pove. Med tem je bil pečen petelinček in ga neso kmetu, ki ga začne takoj obirati. Zdaj pa zleze kuhar v peč, in služabnik nese vino kmetu. Ta je bil prvi bokal že izpil, natočil si je drugega in rekel:

»Hvala Bogu, drugega tudi že imam.«

Mislil je namreč na drugi bokal.

Kuhar zleze ves prestrašen iz peči in reče služabniku:

»Sva že izdana, po nama je, kmet vse ve!«

»Ali je res, da vse vé?« je še bolj preplašen zavpil kuhar in ves se je tresel kot moker kuža.

»Ravnokar je rekel: »Hvala Bogu, drugega tudi že imam!« Kako bi vedel, da sva bila dva zraven, če bi ne bil vedež? Nesiva mu prstan in ga prosiva, da naju ne izda, sicer sva izgubljena!«

Služabnik je že sam mislil na to, zato gresta hitro k vedežu, mu izročita prstan in ga prosita:

»Nikar naju ne izdajte, sicer izgubiva službe in še hudo bova kaznovana.«

Kmet se dela zelo važnega in jima strogo reče:

»Lopova, saj sem koj vedel, da sta vidva; kaj mi dasta, da vaju ne izdam?«

Ona dva padeta predenj na kolena in milo prosita:

»Ne izdajte naju, vse vam dava, kar imava. Lepo prosiva.«

»Tisto mi dajta, kar sta si nepoštenim potom pridobila!«

Tako hud je bil kmet in pravičen, zakaj ona dva sta mu izročila ves svoj denar in veliko blaga in drugih dragocenosti, ki sta jih nakradla.

Kmet pa še zagrmí nad njima:

»Prinesite mi tisto gos, ki hodi po dvorišču in ima rdeč trak na nogi!«

Brž mu jo prineseta, in kmet ji odpre kljun in ji potisne prstan v grlo, da ga je morala požreti.

Kuhar in služabnik sta potolažena odšla, kmet pa pokliče grofa in grofico in jima reče:

»Dolgo sem moral v bukvah študirati, da sem izvedel, kdo je vzel prstan. To je res čuden tat, ki ima dvoje nog in dvoje perutnic. Tisto gosko mi ujemite,« zakliče nato in pokaže skozi okno, »ki hodi po dvorišču in ima rdeč trak na nogi! Gor mi jo prinesite!«

Brž jo ujamejo in mu jo prinesejo. Spet zagrmí kmet:

»Odsekajte ji glavo, preparajte ji prsi in pogledjte v njen želodec!«

Imenitno se je držal kmet, skoraj tako kot cesar Janez. Vihal je brke in hodil mogočno po izbi, da se tresel grad. Brž store vse, kar je ukazal kmet. Grof in grofica sta bila zraven, ko so goski prerezali želodec in našli ukradeni prstan. Grofica je bila tako vesela, da je takoj izročila kmetu polno mošnjo denarja.

Grof pa je bil hud na kmeta, ker ga je tako ponižal, da je moral iti dvakrat ponj in ga vozil v pozlačeni kočiji. Zato mu reče:

»Čakaj, ti si me nagnal, da sem pozlatil kočijo, zdaj bom pa še jaz tebe!«

Nato prinese na mizo pokrito skledo in reče kmetu:

»Če si znal najti tatu, potem boš tudi vedel, kaj je v tej skledi pokrito. Če ne ujanesh, si ob glavo!«

Oj, to je bil kmet prestrašen. Kar znoj ga je obil, in skoro bi bil pretakal mrzle solze. Povedati vam še moram, da se je tisti kmet pisal za Raka. Ves žalosten nasloni glavo na mizo in reče sam pri sebi:

»O joj, moj Rak, o joj, moj Rak, uješ so te!«

Grof pa, ki je stal pri vratih, zakliče ves zavzet:

»Lejte ga kmeta, ki vse ve! Uganil je, da so raki v skledi!«

In tudi grof našteje kmetu veliko denarja, zlatega in srebrnega. Vred je šel domov, pokonci je hodil in skoro bi bil zavriskal. Ko stopi v svojo hišo, vrže denar na mizo in reče ženi:

»Zdaj bova pa lahko živela, ker sem jo drugače zasukal!«

(Povedal Kmet Janez)

JUTROVČKI PIŠEJO

PETERČEK BERNARD Z BLEDA ODGOVARJA

Dragi stric Matic! Ker ste želeli, da Vam popišem, kako sem prišel do posteljice našega mladega kralja Petra II., to danes storim. Pred rojstvom princa Andreja je kraljica Marija razglasila, da podari posteljico prestolonasledniku Petra kaki poštenji siromašni družini. Ko so se gospe Vovkova, Rusova in Petranova pogovarjale, kako in kaj bi, so se spomnile moje mame in so bile vse za to, da dobimo posteljico mi. Potem so poklicali mojo mamo k Rusovim in je morala popisati naše stanje, ki je bilo v tistih časih prav težko in slabo. Stanovanje smo imeli zelo slabo in živeli smo na dve strani. Ata je imel zelo slab zaslužek. Ko je mama vse povedala, je gospa glavne stvari zapisala in poslala podatke na dvor. Kako je bilo potem, ne vemo, in hitro smo pozabili vse to. Nekega junjskega popoldneva, ko je mama pomagala pri Vovkovih in je ata zamišljeno šival, je nekdo potrkal na naša vrata. V sobo sta stopila dva orožnika in prvi je vprašal očeta, ali je on ta in ta. Očka je pritrdil, in potem sta povedala orožnika, da sta pripeljala tisto posteljico, ki nam jo je podarila kraljica Marija. Ata je bil tako veselo presenečen, da sam ni vedel, kaj dela. Posteljico so nam postavili v spalnico. To je bilo radovednežev v naši hiši! Mamo pa je zelo skrbelo, kako naj se za dragoceno darilo zahvali. Na srečo pa je prišel posteljico pogledat tudi pokojni župnik, ki se je potem v maminem imenu zahvalil kraljici Mariji in prestolonasledniku Petru. Ko sem prvi večer spal v tej lepi posteljici, sem mislil, da sem velik, velik gospod.

Stari ata pa mi je povedal, da ga je nekoč kralj Aleksander ogovoril, ko je kosil travo. Vprašal ga je, koliko let mu je in kako mu gre. Stari oče je povedal, da mu je 72 let in da je že truden. Nato mu je dobri kralj podaril petdeset dinarjev. Veliko bi Vam še lahko opisal, pa imam preveč opraviti s šolo. Priporočam se za obljubljeni knjigo in Vas lepo pozdravljam

Petrček Bernard, uč. III. razr.
na Bledu, Planinska ulica 17

Dragi Petrček! Pred nekaj dnevi smo Ti poslali lepo mladinsko knjigo »Koča strica Toma« in upamo, da Ti je napravila veliko veselja. Prav lepo Te pozdravlja

stric Matic.

JESEN

V gozdu živalce hitijo,
da za zimo hišo si naredijo,
zato ker tetka jesen je prišla
in na tiho nam povedala,
da zima jo bo prepodila
in vse živalce v hišo
zapodila. Živeža jim bo
poskrila, nepreskrbljene
živali pa pomorila.

Angela Ulčar, uč. slov. raz.
v Mozlju, srez Kočevje

Moja zajčka. Imel sem dva zajčka. Eden je bil siv, drugi pa rjav. Jedla sta zelo rada: zelje, korenje, seno itd. Nekoč sem jih spustil po hlevu. Prišel je sosedov maček in je enega vzel. Zajček je kričal na vse grlo, jaz pa sem letel za njim, da bi ga izpustil. Bila je sreča, da je zajček odnesel zdrave pete, jaz pa veselo srce. Sedaj jih pa nimam več, ker sta mi poginila.

Korenjak Jakec, uč. III. b razr.
v Mozirju

Naša muca. Naša muca je zaspana in se dere kar ves dan; če pa lačna je in žejna, mlekeca takoj ji dam.

Čilenšek Majda, uč. II. razr. osnov. šole
Vičava pri Ptuju

Dragi stric Matic! Gotovo ne boš hud, če se tudi jaz oglasim in ti opišem mojo grlico. Je čisto bela samo okoli vratu ima črn trak, a nožici sta rdečkasti. Svojo hišico ima pri moji postelji. Zjutraj, ko se prebudim, je ona prva, ki me pozdravi. Ko ji odprem vratca, ter ji nasujem prosa in nalijem čisto vodo se veselo nasmeje. Te pozdravlja

Dušan Pilih, uč. IV. razr.
v Dobu

Dragi stric Matic! Vedno pridno prebiram v »Mladem Jutru« pravljice in natečaje. Ta natečaj o živalih me pa tako zanima, da se ti tudi jaz enkrat oglasim. Imam doma namreč dve grlici, ki jih ne dam za noben denar. Krščen sta na ime Pepček in Metka. Vsak svoje ime dobro pozna, stanujeta v veliki ptičnici, in jaz za njih prav pridno skrbim. Nikdar še nisem pozabila jih nahraniti in napojiti. Da se z njimi često pogovarjam in igram to naj tudi povem, razumeta me prav dobro, kadar pokličem Pepčka, mi takoj prifrli na ramo in me s kljunčkom po-

Ijublja na ustnice, potem Pepčka zopet vrnem v ptičnico in je vesel. Ali joj Metki, kadar se počnem prej z njo razgovarjati in božati, kadar jo vrnem zopet v kletko, je tako tepena od Pepčka, da mora vedno mama ali ata intervenirati, ali jaz imam oba enako rada, četudi je Pepček ljubosumen. S prijaznim pozdravom ostanem

Kartus Miljanka,
Selska cesta št. 43, Zagreb

VRABČKI

Vrabčki so res sitni ptiči,
na njih se jezijo kmetiči,
ker skupaj se zberejo
vsi na eno njivo,
živ-žav, živ-žav, vse pozobljejo.
Ko pa kmetič pride,
tatovi se vzdignejo,
in kmetiču se smejejo,
živ-žav, živ-žav,
za nas si žito sejal.
In na drugi njivi,
si želodčke so polnili.
Kmetiču so se zahvalili,
živ-žav, živ-žav,
kmetič bodi nam zdrav.

Alojzij Pirnat, uč. slov. razreda
Mozelj srez Kočevje

Dragi stric Matie! Imam pipico, ki ji sem dala ime golobček. Nogice ima čisto zaraščene s perjem. Golobčka je izvalila naša kokša ravno spomlad. Sedaj pa je že tako narastel, da je prekosil kokšo. Ko pa je mamica videla kako kokša sovraži golobčka, jo je zaklala. Takrat sem bila tako žalostna, da sem kar jokala. Zato povem resnico, da imam izmed vseh živali najrajši kokoške in tičke. Ako so pipice lačne, jim natrosim žita in koruze.

Pavlin Danica, uč. III. r. narod. šole
v Celju

Dragi strček! Ker mi Tvoj kotiček ugaja, se tudi jaz oglasim in ti napišem prigodo moje majhne mačice. Imam mlado mačico, je bela in ima na hrbtu rumene lise, zato jo imenujem lišček. O kako rada imam to mojo majhno muciko, pa kako je ne bi imela rada, ko je pa tako srčkana. Pred mesecem se je zgodila moji mačici huda nesreča. Pri sedu so gasili apno, a moja mačica je padla vanjo. Kako se mi je smilila ta uboga stvarca, lizala se je vedno, a ni spravila niti za las apna doli, jeziček je imela že ranjen. Nekega dne je vzel atek četko in toplo vodo ter jo je lepo umil.

Mačica mu je bila pa zelo hvaležna in ga je zelo imenitno opraskala po roki. Kdo bi zameril to moji mačici.

Mačica Puki, uč. IV. r.
Vojnik pri Celju

SMESEN DOGODEK

V MOJEM ŽIVLJENJU

Lepega jesenskega dne sem nagovoril svoje tovariše, da naj gredo z menoj, ker vem za lepa jabolka. Mahnili smo jo na pot vsak s svojim nahrbtnikom polni najlepših nad na delo. Srečno smo se priplazili do cilja. Nabrali smo jabolk kolikor smo jih mogli nesti. Potem pa urno domov. Pobrali smo vsak svojo bisago potem pa pot pod noge. O strah in groza, začuli smo za seboj krik, ki nas je opozoril, da bo treba bežati. Kakor zajci pred lovcem, smo jo ubrali, toda glej smolo. Jabolka se mi vstujejo na tla. Hitro pobere raztresena jabolka. Na vrh pa še naložim ilovice. In mirno čakam, kaj bo. Ko mož prihiti do mene, me vpraša kaj imam v nahrbtniku. Pokažem mu ilovico in on mi je seveda verjel. Vprašal me je še, če sem videl dečke, posebno enega, ki je imel siv suknjič. I seveda sem jih videl; tamle so tekli, pokazal sem mu čisto napačno smer in moži jo je veselo mahnil na pot. A mi smo se veselili svoje zmage. (Ta zmaga je bila prav žalostna, dragi Silvester, in upam, da se boš v novem letu poboljšal. Stric Matie.)

Silvester Pajk, dijak III. b r. mošč. šole
v Ljubljani

Slavo štine:

Miklavževa darila

Veliko sladkarj
in dobrin vseh stvari,
Miklavž mi je prinesel,
klobuk mi poln natresel —
kako sem bil vesel!

In vendar sem zaplakal —
daril sem boljših čakal,
a — nisem jih dobil!

Miklavž, mar mamici,
ki bolna mi leži,
prinesel bil bi zdravja,
položil ga tik zglavja —
jaz bil bi bolj vesel!

Danilo Gorinšek:

Nagajivka

Goska gaga, kužek laja,
puta kokodaka,
muc mijavka, miška cvili,
črna vrana kraka,
naša Majda pa se dere,
da se vse dvorišče zbere.

Goska gaga, kužek laja
puta kokodaka,
muc mijavka, miška cvili,
črna vrana kraka,
vsako bitje pač po svoje
Bogu večno hvalo poja.

Majdica le noče peti,
Majdica se mora dreti. —

Goska, kužek, puta, muca,
miška, črni vran, ki kraka,
so zapeli nagajivko:
Jezik svoj imej stvar vsaka:
punčka zvonko naj prepeva,
dere naj se — sraka!

Križanka »Gos«

Vodoravno: 2. glodavka, 5. opazovanje, 8. del kolovrata, 11. drag kamen, 12. hrana živali v staji.

Navpično: 1. prislov najljubšega povratka, 3. zabava, 4. del viteške opreme, 6. ozračje, 7. nežno bitje, 9. vrsta okraskov na vrhici, 10. središče gibanja.

Rešitev križanke »Pes«

Vodoravno: 2. rž, 4. kal, 5. poni, 6. mavec, 7. grlica, 8. oven, 9. lac.
Navpično: 1. vranec, 3. žlica, 4. Kovan, 5. palec, 6. mrva, 7. golob.

Rešitev zlogovnice.

Prvak-venec.

Vprašanja za bistro glavice

Odgovori:

1. Beograd leži ob Savi.
2. Pariz leži v Seini.
3. London leži ob Temzi.
4. Berlin leži ob Sprevi.
5. Rim leži ob Tiberi.

Listnica uredništva

Prepozno smo prejeli pisma tehle Jutrovčkov: Krajnc Albin, uč. V. razr. v Studencih pri Mariboru; Zora Lukek, uč. ? razr. v št. Rupertu pri Mokronogu; Omeje Zofija, uč. ? razr. v Tržišču; Pistor Jelka, uč. I. razr. v Mariboru; Anton Gorenc, uč. V. razr. v št. Rupertu pri Mokronogu; Čilenšek Rado, uč. IV. razr. v Vičavi pri Ptuj; Jurič France, uč. III. c razr. drž. real. gimn. v Celju; Vida Kern, uč. III. razr. v Cerkljah pri Kranju; Mia Trapečar, uč. ? razr. v Mariboru; Principova ul. 1; Tevž Zoran, uč. I. a razr. real. gimn. v Koprivnici.

Uganke iz zadnjih števil »Mladega Jutra« so pravilno rešili: Močnik Minika, uč. III. b razr. drž. dekl. šole v Celju; Nuška Sodnikova, uč. III. a razr. »Mladike« v Ljubljani in Joško Smrekar, dijak v Mariboru.

SMEŠNICE

»Mamica: tukaj imaš juho. Niti misliti si ne moreš, kako dobra je danes. Koliko otrok bi bilo srečnih, če bi dobili le pol krožnika take dobre juhe!«

»To ti rada verjamem, mamica! Jaz bi bila tudi srečna!«

★

Neki francoski kralj je srečal na cesti siromaka, ki ga je prosil miloščine. »Zelo siromašen sem,« je dejal, »skrbeti moram za veliko družino in spomnil sem se, da sva brata, pa sem si mislil, da mi boste lahko pomagali!«

»Da sva brata? Kako to?« se je začudil kralj.

»Nu, mar ni bil Adam našin skupni oče?«

»Da, prav imaš!« je odvrnil kralj. »Tukaj imaš dva franka. Če ti bodo vsi tvoji bratje toliko dali, boš kmalu bogatejši od mene!«

Berite Langerjevo povest „PES II. ČETE“. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in vsaki drugi knjigarni.